

De aankoop van bosgrond voor grootschalige landbouwontwikkeling: Invloed op ontbossing en inheemse rechten in Suriname

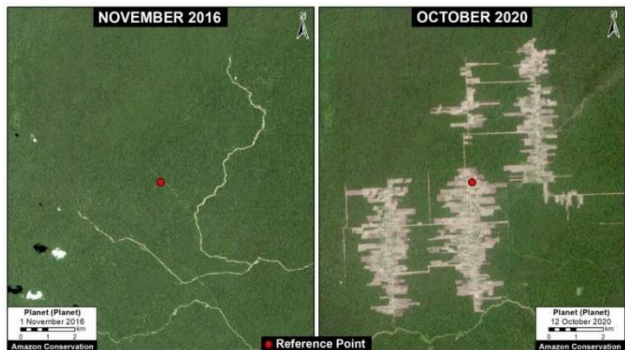
Opiniestuk – 5 juni 2023

WWF is tegen het inzetten van intacte boslandschappen in de Amazone ten behoeve van grootschalige landbouwontwikkeling. Het converteren van bos naar landbouwgrond is de belangrijkste oorzaak voor ontbossing en degradatie in het Amazonegebied¹. Daarnaast veroorzaakt particuliere aankoop van land dat opgeëist wordt door inheemse en in stamverband levende volken, zodat dat hier duidelijke grondenrechten aan ten grondslag liggen, ook ongerechtvaardigde conflicten met inheemse en in stamverband levende volken.

WWF-Guianas heeft kennis genomen van de openbare berichtgeving² dat de regering van Suriname bijna 350 vierkante mijl (90.000 hectare) land in het Surinaamse regenwoud, in de omgeving van Apoera nabij de grens met Guyana, ter beschikking stelt aan een gemeenschap van Mennonieten. Gebaseerd op feiten uit andere landen in Latijns-Amerika en het Caribisch gebied (LAC), zal de gemeenschap deze gronden gebruiken voor de ontwikkeling van landbouw, waardoor de ontbossing versneld zal worden en er een potentieel conflict zal ontstaan met de inheemse bevolking die hier woonachtig zijn.

De impact van de grootschalige landbouw door Mennonieten in andere Latijns-Amerikaanse landen

Mennonieten behoren tot een streng religieuze groep die bekend staat om grootschalige landbouwpraktijken waarvan er al

Ontbossing in verband met de Mennonieten gemeenschap
Tierra Blanca 1 in Peru - Amazonconservation.org.

veel voorbeelden van zijn in andere Midden- en Zuid-Amerikaanse landen: Peru, Mexico, Bolivia, Colombia, Paraguay en Belize. In het Living Amazon Report van november 2022 wordt melding gemaakt van dit nieuwe fenomeen, waarbij mennonieten in toenemende mate land bezetten voor landbouwactiviteiten en alleen al in het Peruaanse Amazonegebied verantwoordelijk zijn voor minstens 4800 hectare ontbossing³. De inkomsten uit grootschalige landbouw, ontwikkeld door de Mennonieten, zijn bestemd voor de organisatie en de levensbehoeften van de gemeenschap. Hoewel de ontwikkeling aanvankelijk werd verwelkomd als een stimulans voor de lokale economie, is er toenemende bezorgdheid over het verlies aan biodiversiteit, onomkeerbare ontbossing, bosbranden en wrijvingen met inheemse en in stamverband levende volken over landrechten en corruptie.

Mogelijke gevolgen voor het milieu en de sociale onrust

Het verwachte tempo en de schaal van omvorming van boslandschappen tot landbouwgrond is ongekend voor de Guianas. Deze ontwikkeling zou de status van Suriname als een HFLD-regio (High Forest, Low Deforestation) ernstig in gevaar kunnen brengen en bovendien haar status als het Groenste Land ter Wereld, met 93% van haar bos intact, ondermijnen. Bovendien zal de ontevredenheid onder de inheemse gemeenschappen toenemen, aangezien bij de toewijzing van land en de te ontplooiën economische activiteiten geen rekening is gehouden met hen of met de lang uitgebleven en dringende kwestie van grondrechten. Deze bezorgdheid houdt verband met de recente gebeurtenissen in het district Para, met grote

Groep van Shipyard, Belize, doet bodemonderzoek in Suriname – Adrian Barbero, Anabaptist World

¹ Het Wetenschappelijk Panel voor het Amazonegebied heeft verklaard dat als we in het huidige tempo meer dan 20% van het Amazonegebied kwijtraken, dit rampzalige gevolgen zal hebben voor Latijns-Amerika, zijn bevolking en biodiversiteit. De gevolgen zullen over de hele wereld voelbaar zijn vanwege de vitale rol van het Amazonegebied als wereldwijde klimaatregulator, waardoor de wereldwijde klimaat- en biodiversiteitsdoelen buiten bereik komen te liggen. Zeventien procent van het Amazonegebied is al verloren gegaan en met de huidige trends zullen we het omslagpunt van 20 procent vóór 2030 bereiken, tenzij alle landen in het Amazonegebied bepaalde maatregelen nemen. [Amazon tipping point: Last chance for action | Science Advances](https://www.science.org/doi/10.1126/science.1257572).

² Nieuwbericht, 2 juni 2023, de Ware Tijd: <https://dwtonline.com/assembleeleden-willen-duidelijkheid-over-mogelijke-vestiging-mennonieten/>

³ WWF, Living Amazon Report, 2022.

https://files.worldwildlife.org/wwfcomsprod/files/Publication/file/1w8fz5mkt_n_lar_ingles_23_dic_2022.pdf?_ga=2.186228652.481797747.1685734734-492259699.1623937570

economische en sociale ontwrichting, doden en gewonden en daardoor langdurige impact op de gemeenschappen. Daarnaast blijft de kwestie van de grondenrechten zeer gevoelig binnen de samenleving en kan ongewogen besluitvorming ernstige gevolgen hebben voor de nationale veiligheid.

Status van landaankoop

Op 30 mei 2023 werd is een gezamenlijke brief, opgesteld door verschillende Ngo's en milieuorganisaties, aangeboden aan de Nationale Assemblee, om bezorgdheid te uiten en opheldering te vragen over de aangekondigde landverwerving door de Mennonietengemeenschap. In dit schrijven is om informatie gevraagd over de locatie en de grootte van het land en de criteria voor de toekenning ervan, waarbij is gewezen op het risico van massale ontbossing. Het verzoek gaat specifiek over regelgeving met betrekking tot bosbouw, milieuverplichtingen, watergebruik, uitputting van de bodem, infrastructuur en de bijdrage aan de Surinaamse gemeenschap.

Aanbeveling ter afsluiting

WWF-Guianas wijst erop op dat de definitieve beslissing met betrekking tot de aankoop van bosgrond nog twee stappen moet doorlopen, namelijk de Staatsraad en door de Nationale Assemblee.

Wij verzoeken de besluitvormers nadrukkelijk om deze kwestie in totaliteit te overwegen alvorens een definitief besluit te nemen. Wat willen wij voor Suriname?

Aanvullende bronnen:

<https://anabaptistworld.org/low-german-mennonites-purchase-land-in-suriname/>

<https://news.mongabay.com/2023/01/indigenous-communities-in-latin-america-decry-the-mennonites-expanding-land-occupation/>

<https://www.starnieuws.com/index.php/welcome/index/nieuwsitem/75912>

Explainer: <https://youtu.be/QBgA4EX65oM>

Contact WWF-Guianas: David Singh, Director (dsingh@wwf.sr)

Marleen Stoffelen, Communications (mstoffelen@wwf.sr, +597 7164402)